

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Η'. (Έξάμηνο Β')

✱ ΑΘΗΝΑ, 26 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ 1910 ✱

ΑΡΙΘΜΟΣ 406

Ένας λαός υψώνεται ἄρα δείξῃ πὺς δὲ φο-
βάται τὴν ἀλήθεια. — ΨΥΧΑΙΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΘΗΝΙΩΤΗΣ. Ἀθηνιώτικα γράμματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ τὸν κ. Πάλλη.

ΚΑΘΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ. Χαμέγλο—Γυρισμός.

Μ. ΚΑΛΥΒΙΤΗΣ. Κασσιανή.

ΜΙΑΤΟΣ ΚΟΥΤΟΥΡΑΣ. Ἡ ἀνάληψη.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Λαϊκὸ θέατρο.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΔΑΠΑΝΙΩΤΗΣ. «Ὅδ' ὁ μελιχρὸς Ἔρως ἀεὶ
γλυκὴς...» (Ἑλεγειὰκὸ τραγούδι).

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Μὲ Σιφνέικο σκούφο.

ΑΔΕΣ. ΠΑΛΛΗΣ. Ὁ Ἐμπορὸς τῆς Βενετίας τοῦ Σεπτηρίου
(συνέχεια).

Δ. Η. ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ. Δημοτικὴ καὶ Καθαρεύουσα.

ΣΗ. ΡΙΓΓΑΣ. Στὸ θάνατο τοῦ μαθητῆ μου Σταμάτη Νικο-
κάβουρα.

Γ. ΣΚΟΠΕΔΙΤΗΣ (Αἰθαῖος). Φαρμακεία καὶ Κοι-
τουρπεκίμπου (Παραμυθὶ Μαλγασίκο).

ΤΟΥΡΚΟΥΝΩΣΤΗΣ. Ρωμιοὶ καὶ Νεότουρκοι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ—Η ΚΟΙΝΗ ΤΝΩ.

ΜΗ — ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΜΕ ΣΙΦΝΕΪΚΟ ΣΚΟΥΦΟ

Στὸν τόπο μας καὶ στὰ χρόνια μας ἔχει
φυτρώσει τὸ πιδ παράξενο πολιτικοκοινωνικὸ
λουλούδι ἢ ἀγριόκαθο, οἱ συντηρητικοὶ ἐπανα-
στάτες, οἱ νοικοκυραῖοι ριζοσπάστες, οἱ μὲ πα-
τερτίσες μαραθωνοδρόμοι, νὰν τοὺς πεῖ κανεὶς.
Στὴν πολιτικὴ ἐπανάσταση, στὴν κοινωνικὴ
ἐπανάσταση, ἀκόμα καὶ στὴ γλωσσικὴ ἐπανά-
σταση, θὰν τοὺς βρεῖτε μέσα τοὺς «σώφρονες»
αὐτοὺς κυρίους. Εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ φαντά-
ζονται πὺς εἶναι ἐπαναστάτες, ποὺ φαντά-
ζονται πὺς λαχταροῦνε κάτι καινούριο, ποὺ
φαντάζονται πὺς ἔχουν τὰ κότσια νὰ πολεμή-
σουνε γι' αὐτὸ—οἱ ἄνθρωποι ἐπιτέλους ποὺ ξε-
γαλιούνται καὶ παίρνουνε γιὰ κέκκينو σκούφο,
τὸν ἄσπρο Σιφνέικο σκούφο ποὺ φοροῦνε στὸ
κεφάλι τους.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, οἱ σώφρονες, ἔχουν ἐτοιμὴ
καὶ στερεότυπη τὴν ἀπάντηση γιὰ ὅ,τι θὰν τοὺς
προτείνεις.

— Ναι, πρέπει νὰ κουνηθοῦμε, μὰ δὲν εἶναι
ἀκόμα καιρὸς, δὲν ὠρίμασε τὸ ζήτημα· ἂν
πρόωρα κουνηθοῦμε θὰ βλάψουμε...

Ἡ ντομάτα δὲν ψήθηκε ἀκόμα, δὲν κοκκί-
νισε. Μὰ ὅσο νὰ κοκκινίσει ἡ ντομάτα, μπορεῖ
καὶ νὰ φοβίσουμε ἀπὸ τὴν πείνα. Δὲ βλάφτει.
Σώνει νὰ μὴν τὴ φάμε ἄγουρη. Καὶ περπατάνε
μακάρια, κουνώντας ἀγριεμένα τὴ φουντίτσα
τῆς ἄσπρης σκούφιας τους, καὶ ἐπαναστατοῦνε,
ἔτσι τουλάχιστο τὸ πιστεύουμε, τρέμοντας πάντα
μήπως τὸ λιθαράκι, ποὺ δειλὰ δειλὰ ρίχνουνε
στὴ λίμνη, ταραῖξει τὰ στεκούμενα νερὰ καὶ τὴ
ζωοῦλα τους.

Τέτιοι ἐπαναστάτες βρίσκονται σωρὸς σή-
μερα καὶ μέσα στὴ Βουλὴ καὶ ἀπ' ὅξω ἀπὸ τὴ
Βουλὴ. Τέτιοι συντηρητικοὶ ἐπαναστάτες, μα-
θαίνουμε, ἔχουνε ζυγώσει μερικοὶ καὶ τὸν κ.
Βενιζέλο καὶ θὰν τονὲ ζαλίζουνε τὸ δίχως
ἄλλο μὲ τὰ περίφημά τους «Δὲν εἶναι καιρὸς
γιὰ τοῦτο καὶ γιὰ κεῖνο» καὶ «Δὲν ὠρίμασε
ἀκόμα τὸ δεῖνα καὶ τὸ τάδε ζήτημα». Μὰ ὁ
πολιτικὸς ποὺ μᾶς ἤρθε ἀπὸ τὴν Κρήτη μὲ
πρόγραμμα ὁρισμένο, κάτι νὰ ξαναγεννήσει καὶ
κάτι νὰ δημιουργήσει, θὰν τοὺς ἐνωσε καὶ θὰ
χαμογέλασε πονηρά. Κι ὅσο κι ἂ δὲ θέλησε
νὰν τοὺς τὸ πεῖ ἀκόμα κατάμουτρα, θὰν τὸ
λέει ἀπομέσα του, ἔταν ἀκούει τίς «σώφρο-
νες» σύβουλές τους καὶ τὰ τρομαχτικά τους τὰ
σκέδια :

— Μὰ, ἀθρωπάκια μου, τὰ ζητήματα δὲν
ὠριμάζουνε μοναχὰ τους· οἱ ἄνθρωποι τὰ ὠριμά-
ζουν τὰ ζητήματα. Κι ἀφοῦ δὲν εἰστε καμω-
μένοι νὰ ὠριμάζετε ζητήματα, τί διάολο θέτε
καὶ ξεφυτρώνετε τὰ ραπανάκια στὴ μέση κ' ἐμ-
ποδίζετε, μὲ τὴ μουδιάστρα «σωφροσύνη» σας,
καινοὺς ποὺ ἂ ληθινὰ θέλουν κι ἂ ληθινὰ
μποροῦνε νὰ δουλέψουνε; Καθῆστε στὴ γωνιά
σας, ἀθρωπάκια μου, καὶ μὴν κουνάτε γιὰ φο-
βέρα τὴ φουντίτσα τῆς ἄσπρης σκούφιας σας,
γιατί μὲ τὸ κούνα κούνα θὰ ξεφτίσει.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΧΤΙΖΕΙ κανεὶς τὰ παλάτια του, ζωγραφίζει κανεὶς τίς
εἰκόνες του ἀπὸ κάθε λογῆς μάρμαρα καὶ μέταλλα, ἀπὸ
κάθε λογῆς χρώματα. Φτάνει μονάχ' ἀπὸ τὰ διάφορα στοι-
χεῖα τῆς ὕλης νὰ βγαίνει τὸ εἶδος, τὸ πλάσμα θελονότι
τεργανικό, τὸ σύμμετρο ἀκόμα καὶ στὴν ἀσύμμετριά του,
τὸ ρυθμικὸ καὶ ἁρμονικὸ, τὸ βασισμένον εἰς μιὰ γραμμα-
τικὴ—πλατύτερη ἢ στενότερη—ἀπάνω· μ' ἓνα λόγο ἡ
Τέχνη.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ